

Remissvar
2012-01-11

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam europeisk köplag

Sveriges Konsumenter har beretts möjlighet att ge synpunkter på rubricerat förslag och får anföra följande.

Sveriges Konsumenter vill inledningsvis göra tydligt att de problem för gränsöverskridande handel som förslaget anses råda bot på är överdrivna. Flera undersökningar, bl a kommissionens egen resultattavla för konsumentmarknaderna, pekar på att det inte i huvudsak är skillnader i konsumentskydd mellan länderna som är den avgörande faktorn för varken näringsidkare eller konsumenters vilja att engagera sig i handel över nationsgränser i EU.

Sveriges Konsumenter är positiva till en utveckling och komplettering av den europeiska avtals- och konsumentlagstiftningen. Ett starkt och fullödigt konsumentskydd är nödvändigt för att stärka den inre marknadens funktion och skapa ett konkurrenskraftigt Europa. Nya initiativ på konsumenträttens område måste utformas med konsumenten i centrum och ge konsumenten förstärkt skydd t ex vad avser digitalt innehåll utan att komplicera regelverket vid konsumentavtal.

Redan i remissvaret om konsumenträttighetsdirektivet 2008 konstaterar Sveriges Konsumenter att om ett högt konsumentskydd uppnås är full harmonisering en god lösning. Det nyligen beslutade konsumenträttsdirektivet är i delar fullharmoniserat, även om fullharmonisering inte uppnåddes i alla delar. Det som en följd av olika nationell tradition men mer mot bakgrund av att delar av regelverket bättre regleras med minimilagstiftning för att ge lagstiftningen större flexibilitet att följa nationella marknaders utveckling och eventuellt särskilda nationella problem genom ett fortsatt framtagande av nationella regler och praxis.

Den föreslagna förordningen om en gemensam Europeisk köplag erbjuder ett välutvecklat konsumentskydd i sak och är ett väsentligt mer genomarbetat förslag än kommissionsförslaget till direktiv om konsumenträttigheter som presenterades under 2008. Däremot är förslaget orimligt i det att förslaget lämnar det upp till näringsidkare att erbjuda konsumentkontrakt i enlighet med den nya köplagen och det är än mer orimligt för konsumenten att kunna bedöma om avtalet är attraktivt och i synnerhet att ställas inför situationen att välja mellan reguljärt konsumentskydd och den nya Europeiska köplagen i det fall den erbjuds av näringsidkare vid gränsöverskridande handel.

Då Sveriges Konsumenter inte ser det som en framkomlig väg att införa en parallell konsumentlagstiftning för Europas konsumenter i enlighet med den föreslagna Europeiska köplagen så har vi följaktligen inte valt att kommentera förslagets detaljer och skyddsnivå för konsumenten. Generellt sett är konsumentskyddsnivån god i förslaget och konsumentavtalsreglerna i förslaget väl utformade. Det är av mindre betydelse då appliceringen av lagstiftningen skulle skapa förvirring och osäkerhet om konsumentavtal. Det skulle snarare motverka genomförandet av en väl fungerande marknad genom införande av en särskild lagstiftning som, i det fall både företagare och konsument väljer den, är applicerbar för gränsöverskridande konsumentkontrakt.

Vi ger nedan ett antal kommentarer till några av de första mer allmänna artiklarna i kommissionens lagstiftningsförslag.

Artikel 1 Syfte

§1. I motsats till det formulerade syftet anser vi att förslaget inte ger ”ett enhetligt avtalsrättsligt regelverk...” Åtminstone inte ut konsumentens synvinkel.

§2. Den beskrivna möjligheten i stycke två realiserar endast om både företag och konsument väljer att använda den nya köplagen. Det anser vi inte kan tas för givet.

§3. Det är inte sannolikt att konsumentens förtroende för den inre marknaden ökar i enlighet med lydelsen i stycke 3. Snarare riskerar dubbelheten i lagstiftningen skapa osäkerhet och förvirring för konsumenterna vid gränsöverskridande handel.

Artikel 8, 9 samt bilaga II standardmeddelande

I artikel 8 framgår att ”konsumenten ska ge sitt samtycke genom en uttrycklig förklaring...åtskild från bekräftelsen av samtycket att ingå ett avtal”. Det lägger en byråkratisk dimension på konsumenten som inte i normalfallet inte läser avtalstexter utan förutsätter att regler är utformade för att kunna handla tryggt oavsett.

I artikel 9 framgår att konsumenten ska uppmärksammas, innan avtalet ingås, om att näringsidkaren erbjuder en produkt eller tjänst i enlighet med den nya Europeiska köplagen. Konsumenten borde uppmärksammas redan innan den ägnar tid åt att informera sig och jämföra säljarens erbjudanden. Det då konsumenten kanske inte ens är villig att ingå avtal i enlighet med den Europeiska köplagen. (Allt annat innebär att konsumenten ägnar tid åt att leta produkter eller tjänster som han/hon inte ens är intresserad av att köpa.)

I standardmeddelandet, bilaga II, som i sig är en svårtillgänglig text, uppmanas läsaren att klicka vidare till hela köplagen och att ”det är viktigt att du läser ditt avtal noggrant”. Det är ett önsketänkande att konsumentens generellt skulle göra detta och frågan är om det inte skapar mer osäkerhet om att våga gå vidare med att fullfölja köpet. Det föreslagna förfarandet riskerar att hindra snara än att stimulera gränsöverskridande handel.

Sveriges Konsumenter anser

- att** det är orimligt att det är upp till näringsidkaren att välja om den vill erbjuda konsumentavtal i enlighet med den nya gemensamma Europeiska köplagen,
- att** det till och med är än mer orimligt att konsumenten ska stå inför ett val av olika konsumentavtal beroende på om näringsidkaren erbjuder en sådan och beroende på om konsumenten handlar gränsöverskridande eller inte,
- att** relevanta delar av lagstiftningen avseende digitalt innehåll snarast borde genomföras som en komplettering av konsumenträttighetsdirektivet eller, vilket antagligen är mer gångbart i realiteten, som ett eget fristående fullharmoniserat lagförslag om konsumentskydd för digitalt innehåll, samt
- att** konsumenträttsdirektivet bör utvärderas och revideras utifrån erfarenheterna från ny lagstiftning för digitalt innehåll samt de generella erfarenheterna av konsumenträttsdirektivet. Målet ska vara att uppnå en högre grad av fullharmonisering av EUs konsumentlagstiftning.

Stockholm dag som ovan

Jan Bertoft
generalsekreterare

Jens Henriksson
internationell sekreterare